

**ВИСНОВОК
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ
Міністерства освіти і науки України**

щодо проведення первинної акредитаційної експертизи підготовки освітньо-професійної програми «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у Центральноукраїнському національному технічному університеті

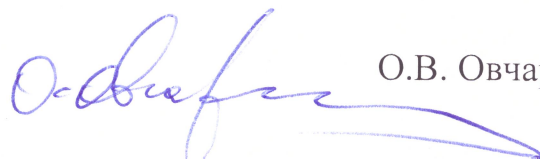
Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах та наказу Міністерства освіти і науки України №420-л від 07.05.2019 року у Центральноукраїнському національному технічному університеті з 20.05.2019 року по 22.05.2019 року експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Овчарук Олег Васильович	професор кафедри екології та агрономії Тернопільського національного економічного університету, доктор сільськогосподарських наук, голова комісії
Мицик Олександр Олександрович	декан агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно-економічного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

розглянула на місці подані матеріали акредитаційної справи та перевірила рівень підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Перевірку діяльності за акредитованою освітньо-професійною програмою «Агрономія» у Центральноукраїнському національному технічному університеті, (далі – Університет) проведено експертами відповідно до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 року № 978); Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 року №689); Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи (затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2002 року №16); Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 року № 1187).

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Висновки підготовлено, здійснивши аналіз:

- матеріалів акредитаційної справи освітньо-професійної програми «Агрономія» у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які підготовлено університетом;
- встановлених законодавством вимог щодо навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення;
- фактичного стану навчальних приміщень, кабінетів та лабораторій;
- навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та організації освітньої, методичної, наукової і профорієнтаційної роботи;
- контрольних перевірок рівня знань здобувачів вищої освіти за ККР з циклів дисциплін загальної підготовки та професійної підготовки.
- звітів про проходження практики з агрономії, організаційно-технологічної практики, виробничої практики з агрономії здобувачами вищої освіти.

1. Загальна характеристика

Центральноукраїнського національного технічного університету

Основною метою освітньої діяльності ЦНТУ є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для підприємств промислового та агропромислового комплексу України, зокрема Центрально-Українського регіону, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей.

Реформування освітньої системи в Україні вимагає адекватних змін внутрішнього менеджменту університетів, їхнього переходу на принципи стратегічного планування, маркетингу ринку освітніх послуг, управління персоналом, розширення академічних свобод і академічної мобільності усіх учасників освітнього процесу.

У цьому контексті напрямами розвитку Центральноукраїнського національного технічного університету (далі – Університет) є: розвиток системи управління, освітньої, наукової та інноваційної, виховної діяльності та національно-патріотичного виховання здобувачів вищої освіти, збільшення кадрового потенціалу, посилення зв'язків й міжнародної діяльності, довузівська підготовка абітурієнтів, іміджева діяльність та корпоративна культура, діяльність Університету у колі післядипломної та професійної освіти, зміцнення матеріально-технічного потенціалу, виробничої діяльності, мовна підготовка усіх учасників освітнього процесу, соціальна діяльність.

Діяльність Університету спрямована на підвищення якості з надання освітніх, наукових, консультаційних та інноваційних послуг з метою виховання нового покоління фахівців для забезпечення розвитку, підвищення рівня інноваційності галузей економіки, покращення соціально-екологічного середовища регіону й держави.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Університет впроваджує єдність наукового й освітнього процесів, практичної підготовки та інноваційної діяльності, що відкриває можливості для розвитку особистості і суспільства, побудованого на знаннях та дозволяє посісти провідне місце серед закладів вищої освіти України, сприяє трансферу технологій. Університет спрямовує свою діяльність на створення, накопичення, збереження, розповсюдження та примноження професійних, наукових, моральних і культурних цінностей суспільства і загалом кожної особистості. Зокрема, Університет є освітньо-науковою структурою з потужною матеріально-технічною базою, центром інноваційного проектування, джерелом зміцнення кадрового потенціалу, як для Центрального регіону, так і для всієї держави. Основною сильною стороною Університету є взаємоузгоджена діяльність усіх учасників освітнього, наукового, інноваційного та інших процесів, об'єднаних спільною метою, ідеєю, прагненнями.

Центральноукраїнський національний технічний університет є провідним інноваційним закладом вищої освіти центру України, який пройшов певні історичні етапи розвитку.

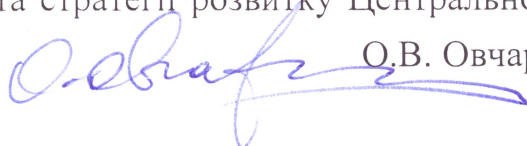
Центральноукраїнський національний технічний університет починає свою історію з Зінов'євського інституту сільськогосподарського машинобудування, який було створено в 1929 році. Згодом його реорганізовано в технікум сільськогосподарського машинобудування, далі – в машинобудівельний технікум, який нині є структурним підрозділом університету. Друге народження навчальний заклад отримав, коли в 1956 році в Кіровограді було створено спочатку вечірнє відділення, а з 1962 року – філію Харківського політехнічного інституту. В 1967 році на базі філії було відкрито Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 грудня 1998 року № 1972 було створено Кіровоградський державний технічний університет (КДТУ) на базі Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування.

Враховуючи загальнодержавне та міжнародне визнання результатів діяльності Кіровоградського державного технічного університету та його вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки указом Президента України № 277/2004 від 05.03.2004 р. КДТУ надано статус національного, і надалі він іменувався – Кіровоградський національний технічний університет (КНТУ). Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 27.10.2016 року № 1291 назву університету було змінено на Центральноукраїнський національний технічний університет.

Університет у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про засади державної мовної політики», нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, Статутом Центральноукраїнського національного технічного університету, прийнятий загальною конференцією трудового колективу (протокол №1 від 30.08.2016р.р.) та зареєстрований Міністерством освіти і науки України, наказ №581 від 11.04.2017 р. та вимогами «Концептуальних засад діяльності та стратегії розвитку Центральноукраїнського

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

національного технічного університету на 2017-2021 рр.» (протокол №3 від 27.11.2017 р.

Університет підпорядкований Міністерству освіти і науки України, заснований на державній формі власності.

Фінансування та матеріальне забезпечення університету здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів державного бюджету.

Основним напрямом забезпечення стратегічного розвитку Центральнотраїнського національного технічного університету є запровадження ефективної системи управління Університетом і якістю підготовки фахівців відповідно до Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням принципів і вимог ДСТУ ISO 9001:2015 (сертифікат № UA.C.268-18) та Болонського процесу.

Досвід виконання Концептуальних засад діяльності та стратегії розвитку Центральнотраїнського національного технічного університету за попередні періоди виявив значний потенціал Університету у розвитку освітньої, наукової, інноваційної, виробничо-господарської й економічної діяльності у напрямі вирішення питань щодо планування й управління університетським комплексом із використанням механізмів стратегічного управління й ефективної системи менеджменту якості з метою задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти, а суспільства – в компетентних фахівцях, конкурентній науковій продукції, якісній організації праці науково-педагогічних працівників і співробітників.

У складі університету 6 факультетів, Кропивницький інженерний коледж ЦНТУ, Світловодський політехнічний коледж ЦНТУ, центр довузівської підготовки, центр з виховної роботи, центр заочної та дистанційної освіти, центр підготовки фахівців для зарубіжних країн.

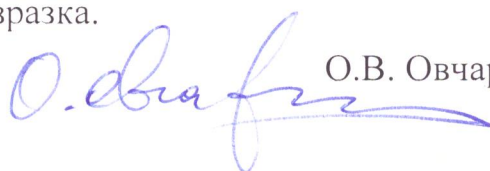
Університет має на балансі 17 будівель, серед яких: сім навчальних корпусів, Інформаційно-обчислювальний центр, комп'ютерні лабораторії, бібліотека, чотири гуртожитки, спортивні зали та майданчики, їдальню, господарські корпуси, гараж, спортивно-оздоровчий табір. Матеріальні цінності та автотранспорт утримуються у капітальних складах і гаражах. Поточні потреби університету забезпечуються власним транспортом та спецмашинами.

На базі університету для підготовки фахівців з агрономії використовується дослідне поле, вегетаційний комплекс і лабораторія «Родючість ґрунтів». Інститут сільського господарства Степу НААН використовується як база для практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Університет здійснює підготовку фахівців за освітніми ступенями бакалавр, магістр, за 44 спеціальностями, відповідно до відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Юридичними підставами для здійснення освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» в університеті є сертифікат про акредитацію серії НД №1289930 від 09.10.2017р. Університет акредитовано за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня. Університет видає здобувачам вищої освіти – випускникам диплом бакалавра, магістра про вищу освіту державного зразка.

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

Освітній процес забезпечують 25 кафедр із них 21 випускова, 347 науково-педагогічних працівників, із них штатних – 325 осіб. Чисельність науково-педагогічних працівників, які мають наукові ступені і вчені звання станом на 01.09.2017р. складає 260 осіб (74,93% від загальної чисельності). Науково-педагогічний персонал має науково-педагогічні спеціальності, відповідні до дисциплін, що викладаються.

Високий рівень професіоналізму викладачів ЦНТУ оцінений у період з 2014 по 2018 рік державними нагородами, а саме: орден «Богдана Хмельницького» III ступеня – 1; заслужений працівник освіти України – 4; нагрудний знак МОНУ «Відмінник освіти» – 1; нагрудний знак МОНУ «За наукові та освітні досягнення» – 3; почесна грамота МОН України – 5; почесними грамотами Кіровоградської обласної державної адміністрації – 17; почесними грамотами – 18.

Центральноукраїнський національний технічний університет, як навчальний заклад, був нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

Університет має вагомі здобутки в освітньо-науковій діяльності, у тому числі на міжнародному рівні.

Кількість студентів з країн близького та далекого зарубіжжя, які навчаються в університеті, протягом останніх років залишається постійно високою. Так, їх кількість в 2013 році – 124 особи, в 2014 році – 189 осіб, в 2015 році – 253 особи, в 2016 році – 173 особи, в 2017 році – 174 особи, в 2018 році – 95 осіб. При цьому географія вельми різноманітна – від Азербайджану, Білорусі, Казахстану, Росії, Туркменістану, Узбекистану до Єгипту, Іраку, Камеруну, Конго, Китаю, Лівану, Лівії, Марокко, Нігерії, Палестини, Сирії, Судану, Туреччини.

ЦНТУ приділяє значну увагу організації міжнародних центрів, зокрема:

– Міністерство освіти і науки України затвердило створення в університеті регіонального контактного пункту рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Horizont 2020» за тематичним напрямом «Малі та середні підприємства» (SMEs).

– В університеті був відкритий «Українсько-Канадський Центр» – спільний проект Відділу міжнародних зв'язків ЦНТУ і канадського державного вищого навчального закладу Mohawk College.

– Mohawk College було видано два сертифікати.

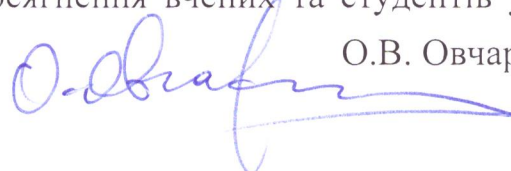
Університет приймає участь у міжнародних програмах та грантах. Так, ЦНТУ став членом Мережі університетів країн Чорного моря. Це стало ще одним кроком до його інтеграції в єдиному європейському освітньому просторі.

Також, університет пройшов реєстрацію в електронній базі Європейського Союзу в рамках Програми «ERASMUS+» та отримав ідифікаційний код на порталі учасників (PIC number: 934250748), що надало можливість університету приймати участь у міжнародних проектах та грантах.

ЦНТУ пройшов успішну реєстрацію в Open AIRE, що дозволило здійснювати обмін публікаціями досліджень та інновацій за програмою «Horizont 2020».

За останні роки зросла кількість Міжнародних та Всеукраїнських виставок, на яких демонструвались наукові досягнення вчених та студентів університету;

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

проводиться активна робота по організації та проведенню Міжнародних та Всеукраїнських наукових, науково-технічних конференцій та семінарів.

Університетом запатентовано понад 171 винаходів та корисних моделей за останні роки. Особлива увага в університеті приділяється залученню студентів до наукової роботи. Щорічно студенти ЦНТУ на Олімпіадах та Конкурсах студентських наукових робіт виборюють 9-15 призових місць та нагороджуються почесними дипломами, публікують наукові статті одноосібно та в співавторстві з викладачами, приймають участь у виставках та здійснюють доповіді на наукових конференціях.

Метою розвитку освітньої діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих фахівців для вітчизняного та закордонного ринку праці, які володіють конкурентними фундаментальними і прикладними знаннями, здатні застосовувати їх для інноваційного розвитку економіки та примножувати через систему самонавчання протягом всього життя.

Загальна кількість здобувачів вищої освіти університету складає 3207 осіб (у тому числі здобувачів вищої освіти денної форми навчання усіх рівнів вищої освіти – 2595 осіб).

Ліцензований обсяг прийому до університету на перший курс складає 3940 осіб, у тому числі за рівнем освіти бакалавр – 2670 осіб.

Відповідно до Постанови «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23.03.2016 в Університеті відкрито аспірантуру із 8 наукових спеціальностей підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії, що дозволило в період 2013-2018 рр. підготувати 102 кваліфікованих науковці. Кількість дисертацій, підготовлених випускниками аспірантури у відношенні до загальної кількості викладачів, що захистили дисертації, складає 100%.

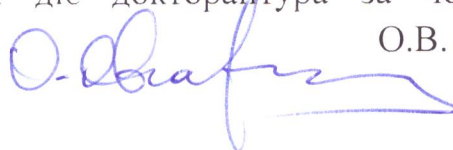
На сьогодні в університеті функціонують три спеціалізовані вчені ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій:

– Д 23.073.01. з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальністю 05.05.11. «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва»;

– К 23.073.02. з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальностями 05.03.01. «Процеси механічної обробки, верстати та інструменти» та 05.13.07. «Автоматизація процесів керування», 05.03.07. «Процеси фізико-технічної обробки»; 05.03.07. «Процеси фізико-технічної обробки».

– К 23.073.03. з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальностями 08.00.03. «Економіка та управління національним господарством» та 08.00.07. «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика».

Крім того, в університеті діє докторантура за чотирма науковими
Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

спеціальностями. Випуск докторантури склав 7 осіб. За період 2013-2018 роки відбувся захист 11 докторських дисертацій доцентами університету, в тому числі 3 дисертації випускниками докторантури.

Загальну характеристику Центральноукраїнського національного технічного університету наведено у таблиці 1.

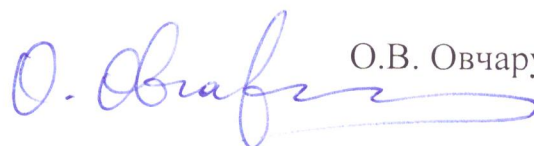
Таблиця 1

**Загальна характеристика Центральноукраїнського національного
технічного університету**

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1.	1.1. Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб) у т.ч. за рівнями освіти: - молодший спеціаліст (осіб) - бакалавр (осіб) - магістр (осіб) - освітньо-науковий рівень (осіб)	3940	
2.	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом: у т.ч. за формами навчання: - денна (очна) (осіб) - заочна, дистанційна (осіб)	3207	
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	275	157
4.	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць) у т.ч. за освітніми рівнями: - бакалавр (одиниць) - магістр (одиниць)	За переліком 2006 р.	Згідно переліку 2015 р.
		22	23
		-	21
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць), - з них випускових (одиниць)	25	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	21	
7.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	6	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м) з них: - власні (кв. м) - орендовані (кв. м)	15289	
		15289	
		-	

Очолює Центральноукраїнський національний технічний університет з 1996 р. громадянин України ректор Черновол М.І. Він одночасно є головою Вченої Ради університету, приймальної комісії університету, членом-кореспондентом НААН, академіком Інженерної академії України, головою ради ректорів Кіровоградської області, завідувачем кафедри експлуатації та ремонту машин. Черновол Михайло Іванович – доктор технічних наук, професор.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Нагороди ректора: заслужений діяч науки і техніки України (1999 р.); почесна грамота Кабінету Міністрів України (2000 р.); знак «Відмінник освіти України» (2000 р.); орден «За заслуги» III ст. (2004 р.); почесна Грамота Верховної Ради України (2009 р.); почесний громадянин м. Кіровограда (2009 р.), орден «За заслуги» II ступеня (2010р.).

Висновок

Експертна комісія підтверджує достовірність інформації акредитаційної справи з проведення первинної акредитації освітньо-професійної програми «Агрономія» зі спеціальності 201«Агрономія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, поданої до МОН України Центральноукраїнським національним технічним університетом. Експертна комісія на підставі легітимних оригіналів відповідних документів підтверджує право на провадження діяльності у сфері вищої освіти, яка відповідає державним вимогам з акредитації.

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Центральноукраїнський національний технічний університет є багатопрофільним вищим навчальним закладом IV рівня акредитації, структура спеціальностей якого відбиває структуру багатогалузевого виробничого комплексу центрального регіону нашої країни – Кіровоградської, Черкаської, Вінницької, Миколаївської та інших областей.

Університет є центром підготовки кадрів для вищезгаданих областей за всіма рівнями вищої освіти: першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового).

Питання формування контингенту здобувачів вищої освіти постійно перебуває під контролем приймальної комісії, деканату і кафедри загального землеробства.

Кафедра загального землеробства активно проводить професійно-орієнтаційну роботу щодо залучення молоді до участі в конкурсі для вступу в Центральноукраїнський національний технічний університет.

Для формування контингенту студентів першого рівня вищої освіти колективом кафедри постійно впродовж навчального року проводиться профорієнтаційна і агітаційна робота. Згідно наказу ректора університету для проведення профорієнтаційної і агітаційної роботи за кафедрою загального землеробства закріплюються навчальні заклади, підприємства і організації Кіровоградської області.

Суттєва увага співробітниками кафедри приділяється питанню вивчення потреби у фахівцях, підготовку яких здійснює кафедра. З цією метою кафедра підтримує тісні зв'язки з багатьма підприємницькими структурами області і регіону, зокрема з Інститутом сільського господарства Степу НААН.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Особливу увагу кафедра загального землеробства приділяє формуванню контингенту студентів, його збереженню та подальшому працевлаштуванню випускників.

Профорієнтаційна робота ведеться у тісній співпраці з районними державними адміністраціями, головними управліннями агропромислового розвитку, управліннями та відділами освіти.

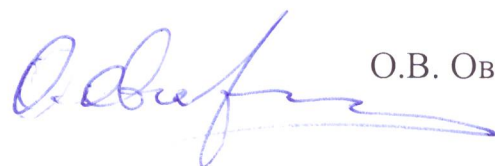
Завдяки постійному вдосконаленню профорієнтаційної роботи серед випускників шкіл, коледжів, технікумів, наявності структурних підрозділів по підготовці до вступу у ВНЗ, конкурс в Центральноукраїнському національному технічному університеті щорічно високий, що сприяє більш якісному формуванню контингенту студентів.

Робота проводиться відповідно до: Закону України «Про вищу освіту»; Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.10.2016 р. №1236 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 23.11.2016 р. за №1515/29645; Наказу Міністерства освіти і науки України № 1085 від 15.10.2015 р. «Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року №1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за №1353/27798; Постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах»; Постанови Кабінету Міністрів України від 27.05.2014 р. №507 «Про внесення змін до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах»; Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»; Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 р. №689; Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про внесення змін до Наказу Міністерства освіти і науки від 24.12.2003 р. №847» від 29.11.2011 р. №1377 тощо.

Експертною комісією встановлено, що основними напрямками цієї роботи є:

- публікації у пресі провідних науковців кафедри;
- виступи науковців кафедри на місцевому телебаченні;
- розробка індивідуальних профорієнтаційних матеріалів зі спеціальності;
- підготовка та оновлення інформаційних матеріалів (буклети, стенди, мультимедійні презентації) про кафедру та спеціальність;
- проведення спільних з Інститутом сільського господарства Степу НААН науково-практичних конференцій, семінарів, тощо;
- участь викладачів кафедри в забезпеченні проведення процедур ЗНО;
- співпраця з відділами та управліннями освіти, загальноосвітніми, професійно-технічними та вищими навчальними закладами;

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

- участь у Тижнях профорієнтаційної роботи, Ярмарках професій, проведення зустрічей викладачів і студентів із учнями шкіл на базі кафедри;
- організація постійно діючого взаємозв'язку з потенційними абітурієнтами;
- залучення випускників минулих років та студентів, які зараз навчаються, до агітаційної роботи у тих навчальних закладах, де вони отримали загальноосвітню чи базову вищу підготовку;
- проведення днів відкритих дверей. У ці дні абітурієнтів знайомлять із професійними нюансами спеціальності, розподілом годин за циклами дисциплін, складом викладачів кафедр, можливостями працевлаштування випускників тощо, рівень технічної забезпеченості навчального процесу, спеціальні стенди кафедри.

Вдосконалення системи формування контингенту здобувачів вищої освіти і підготовки фахівців в університеті передбачає широку інтеграцію факультету із навчальними закладами I-II рівнів акредитації, з науковими установами і виробництвом. У межах реалізації Закону України «Про вищу освіту» проводиться співпраця із профільними коледжами.

Відповідно до Правил прийому конкурсний відбір для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань: для вступу на перший курс на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти – у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступних іспитів або співбесіди в передбачених Правилами випадках.

Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до Умов МОН України та Правил прийому ЦНТУ, затверджених Вченою радою університету від 30.11.2015 р. протокол №3, Правил прийому ЦНТУ, затверджених Вченою радою університету від 26.12.2016 р. протокол №4 та Правил прийому ЦНТУ, затверджених Вченою радою університету від 30.10.2017 р. протокол №2.

Форми вступних випробувань однакові для вступників на денну та заочну форму навчання.

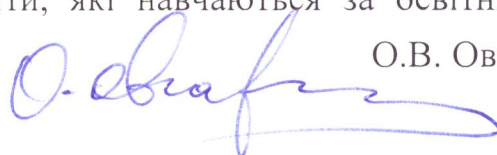
У 2016 р. до університету було зараховано 55 здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, з яких 45 – на денну форму навчання, 10 – на заочну форму навчання.

У 2017 р. до університету було зараховано 60 здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, з яких 50 – на денну форму навчання, 10 – на заочну форму навчання.

У 2018 р. до університету було зараховано 65 здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, з яких 49 – на денну форму навчання, 16 – на заочну форму навчання.

Станом на період акредитаційної експертизи встановлено, що загальний контингент здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

програмою «Агрономія» освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 201 «Агрономія» становив 166 осіб. За денною формою навчання – 128 осіб (за освітньо-професійною програмою: 42 особи – перший курс, 46 осіб – другий курс, 40 осіб – третій курс), за заочною формою навчання – 38 особи (19 осіб – перший курс, 16 осіб – другий курс, 3 особи – третій курс).

Показники формування контингенту здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» наведено у таблиці 2.

Ліцензований обсяг здобувачів вищої освіти зі спеціальності становить 70 осіб.

Державне замовлення на 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 навчальні роки повністю виконано.

Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів освітньо-професійної програми «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» Центральноукраїнського національного технічного університету

№ з/п	Показник	Роки			
		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна/заочна форма):	70	70	70	70
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб):				
	– денна форма:	39	45	50	49
	в т.ч. за держзамовленням:	17	20	20	20
	– заочна форма:	5	10	10	16
	в т.ч. за держзамовленням:	3	3	2	8
	– нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою;	1	-	-	2
	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію;	-	-	-	-
	– зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку.	2	3	-	-
3.	Подано заяв за формами навчання:				
	– денна форма:	100	165	145	143
	– заочна форма:	16	16	16	16
4.	Конкурс абітурієнтів на місця за формами навчання:				
	– денна форма:	2,56	3,67	2,64	2,65
	– заочна форма:	3,20	1,60	1,60	1,00
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на:				
	– денну форму;	7	7	10	5
	– інші форми.	2	7	8	10

*Примітка: чисельник – денна форма, знаменник заочна форма навчання

Голова експертної комісії

O.V. Овчарук

Динаміка змін здобувачів вищої освіти випуску наведена у таблиці 3. Поновлення контингенту може відбуватися за рахунок осіб, що перебувають у академічних відпустках або поновлених на навчання, переведених з інших закладів вищої освіти.

Таблиця 3

**Динаміка змін контингенту студентів освітньо-професійної програми
«Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» Центральноукраїнського
національного технічного університету**

№ п/п	Назва показника	Роки									
		2015/2016					2016/2017				
		курси					курси				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	Всього студентів на спеціальності	45/10	43/9	39/2	35/6	0/7	45/16	44/16	43/3	40/3	0/3
2	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	2/-	1/-	-/-	-/-	-/-	2/-	1/-	-/-	-/-	-/-
	в т.ч. - за невиконання навчального плану	2/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-
	- за власним бажанням	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	- за порушення умов контракту	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2/-	-/-	-/-	-/-	-/-
3	Кількість студентів, які зараховані на старші курси	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	(всього):	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	в т.ч. – переведених із інших ВНЗ	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	- поновлених на навчанні	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
№ п/п	Назва показника	Роки									
		2017/2018					2018/2019				
		курси					курси				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	Всього студентів на спеціальності	50/10	44/9	37/2	28/6	0/7	45/16	46/16	41/3	36/3	0/4

Голова експертної комісії

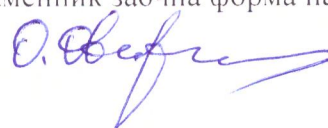
О.В. Овчарук

Продовження таблиці 3

2	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	3/-	4/-	1/-	-/-	-/-	4/-	1/4	-/-	-/-	-/-
	в т.ч. - за невиконання навчального плану	3/-	4/-	1/-	-/-	-/-	4/-	1/4	-/-	-/-	-/-
	- за власним бажанням	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	- за порушення умов контракту	-/-	2/-	1/-	-/-	-/-	3/-	-/-	-/-	-/-	-/-
3	Кількість студентів, які зараховані на старші курси	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	(всього):	-/1	4/-	5/1	-/-	-/-	1/-	1/-	-/-	-/-	-/-
	в т.ч. – переведених із інших ВНЗ	-/-	3/-	3/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
	- поновлених на навчанні	-/-	1/-	2/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Дійсний контингент студентів за освітньо-професійною програмою 201 «Агрономія»											
3 терміном навчання 2 роки на базі ОКР молодший спеціаліст											
№ п/п	Курс	I			II						
1	Кількість осіб	12 з них 2 денна*			13 (випуск) з них 0 денна			-	-		
3 терміном навчання 3 роки на базі ОКР молодший спеціаліст											
№ п/п	Курс	I			II			III			
2	Кількість осіб	3 з них 3 денна			6 з них 6 денна			4 (випуск) з них 4 денна		-	
3 терміном навчання 4 роки на базі повної загальної середньої освіти											
№ п/п	Курс	I			II			III		IV	
3	Кількість осіб	46 з них 40 денна			43 з них 40 денна			36 з них 36 денна		-	
3 терміном навчання 5 років на базі повної загальної середньої освіти (заочна форма)											
№ п/п	Курс	I			II			III		IV V	
4	Кількість осіб	-			-			3 з них 0 денна		- -	
	Разом	166									

*Примітка: чисельник – денна форма, знаменник заочна форма навчання

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Висновок

Експертною комісією встановлено, що стан роботи щодо формування контингенту здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському національному технічному університеті здійснюється без порушень чинного законодавства і відповідає державним вимогам акредитації.

Експертний аналіз підтвердив, що набір здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальністю 201 «Агрономія» з ліцензійним обсягом прийому 70 осіб відповідає потребам регіону. Набір здобувачів відбувається у межах ліцензованого обсягу. Університет виконує державне замовлення на підготовку фахівців на 100%.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Центральноукраїнському національному технічному університеті забезпечена відповідними нормативними документами:

- освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія», яка затверджена вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету 25.04.2016 р. (протокол №8);

- навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія», затверджений 25.04.2016 р.;

- робочі навчальні плани і програмами навчальних дисциплін;

- освітньо-професійна програма включає два основні цикли навчальних дисциплін:

1. Цикл загальної підготовки – 990,0 годин, що становить 33,0 кредитів ECTS

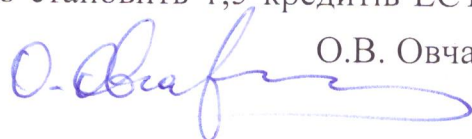
2. Цикл професійної підготовки – 3585 годин, що становить 119,5 кредитів ECTS.

3. Додатково до обов'язкових дисциплін передбачено цикл дисциплін вільного вибору - 1320,0 годин, що становить 44,0 кредитів ECTS

4. Окремо виділено державну атестацію – 45,0 годин, що становить 1,5 кредитів ECTS.

5. Практична підготовка здобувачів вищої освіти: навчальна практика – 180,0 годин, що становить 6,0 кредитів ECTS, навчальна технологічна практика – 180,0 годин, що становить 6,0 кредитів ECTS, навчальна агрономічна практика – 180,0 годин, що становить 6,0 кредитів ECTS, агрономічна практика – 45,0 годин, що становить 1,5 кредитів ECTS, практика з

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

агрономії – 180,0 годин, що становить 6,0 кредитів ECTS, організаційно-технологічна практика – 180,0 годин, що становить 6,0 кредитів ECTS, виробнича практика з агрономії – 315,0 годин, що становить 10,5 кредитів ECTS.

Загальний обсяг підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» становить 240,0 кредитів ECTS або 7200,0 годин.

Співвідношення навчального часу між циклами підготовки здобувачів вищої освіти наступне:

1. Цикл дисциплін загальної підготовки - 990 годин (33 кредити ECTS), що складає 13,8 %.
2. Цикл професійної підготовки – 3585 (119,5 кредитів ECTS), що складає 49,8%.
3. Цикл дисциплін вільного вибору 1320,0 (44 кредити ECTS), що складає 18,3%.
4. Цикл практичної підготовки (навчальна практика, навчальна технологічна практика, навчальна агрономічна практика, агрономічна практика, практика з агрономії, організаційно-технологічна практика, виробнича практика з агрономії – 1260 годин (42 кредити ECTS), що складає 17,5%.
5. Державна атестація – 45годин (1,5кредита ECTS), що становить 0,6%.

Освітньо-професійною програмою підготовки на період навчання здобувачів вищої освіти передбачено підсумковий контроль: екзамени, заліки, звіти з практичної підготовки, державна атестація.

Нормативні навчальні дисципліни сформовані відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 201 - «Агрономія», яка затверджена вченою радою університету 25.04.2016 року протокол №8.

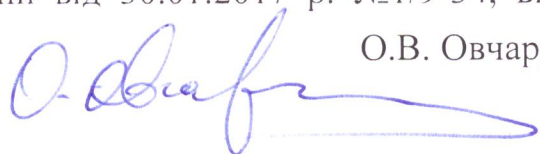
Варіативна частина навчального плану сформована відповідно до особливостей фаху і рекомендацій роботодавців. Компетенції відповідно до фаху сформовано у освітньо-професійній програмі підготовки здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія».

Основним документом, який у повному обсязі визначає особливості освітнього процесу, є освітньо-професійна програма «Агрономія» й навчальний план.

Відповідно до затвердженого навчального плану за денною формою навчання період підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія» становить для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти 4 роки в обсязі 240 кредитів ECTS та на основі молодший спеціаліст 3 роки в обсязі 180 кредитів ECTS.

На виконання статті 5 Закону України «Про вищу освіту», пункту 11 розділу Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році, затверджених наказом МОН від 13 жовтня 2016 року №1236, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.11.2016 р. за №1515/29645 та враховуючи лист Міністерства освіти і науки України від 30.01.2017 р. №1/9-34, відповідно до

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Листа Міністерства освіти і науки України №1/9-108 від 24.02.2017 року передбачено підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія» у 2017-2018 році в обсязі 240 кредитів ECTS протягом 4-х років та 180 кредитів ECTS протягом 3-х років.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та наступність виробничо-практичного навчання під час отримання випускниками вищих навчальних закладів кваліфікації бакалавр з агрономії, що представлено у наскрізній програмі практик. Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» включає: навчальна практика – 180,0 годин, 6,0 кредитів ECTS, навчальна технологічна практика – 180,0 годин, 6,0 кредитів ECTS, навчальна агрономічна практика – 180,0 годин, 6,0 кредитів ECTS, агрономічна практика – 45,0 годин, 1,5 кредитів ECTS, практика з агрономії – 180,0 годин, 6,0 кредитів ECTS, організаційно-технологічна практика – 180,0 годин, 6,0 кредитів ECTS, виробнича практика з агрономії – 315,0 годин, 10,5 кредитів ECTS.

Практична підготовка проводиться на базі господарств різних форм власності, в інституті сільського господарства Степу НААН.

До структури навчального плану входять:

- перелік усіх навчальних дисциплін за циклами;
- перелік та послідовність вивчення навчальних дисциплін по семестрах з розподілом навчального часу кожної дисципліни на проведення лекційних, практичних занять, самостійна робота здобувачів вищої освіти;
- засоби проведення підсумкового контролю та державної атестації;
- практична підготовка здобувачів вищої освіти;
- графік освітнього процесу;
- щотижнева кількість академічних годин навчальних занять у семестрі;
- загальне навчальне навантаження за рік у розрахунку на одного здобувача вищої освіти, на тиждень.

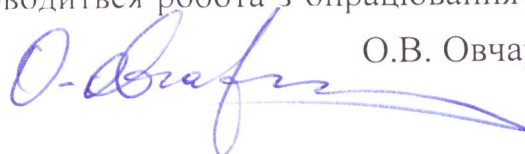
Організація освітнього процесу, самостійної роботи здобувачів вищої освіти, контролю знань, організація і порядок проведення навчальних, виробничих та переддипломних практик, оформлення та видання методичних розробок, робота викладачів здійснюється відповідно до нормативних документів.

Для організації освітнього процесу використовують такі методичні документи, а саме:

- робочі програми з дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки та вибіркового дисциплін професійної підготовки;
- наскрізну програму практичної підготовки за видами практик;
- комплексні кваліфікаційні роботи (ККР) для заміру рівня знань з фаху;
- методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

Впроваджена в освітній процес Європейська кредитно-трансфертна система організації освітнього процесу (згідно з європейськими освітніми технологіями – ECTS) стимулюють здобувачів вищої освіти до постійної систематичної навчальної роботи. З 2009 року проводиться робота з опрацювання стандартів та

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

реалізації у освітньому процесі складових Європейської кредитно-трансферної системи.

Слід відзначити високу питому вагу дисциплін в навчальних планах підготовки фахівців, які викладаються з використанням комп'ютерної техніки та відповідних навчальних програм за такими формами, як практичне заняття, практична робота, тестування знань (рубіжна контрольна робота, підсумкова семестрова атестація, комплексний державний іспит, тощо). Є постійний доступ до мережі Інтернет. В освітньому процесі використовують навчальні лабораторії, що дозволяє підвищити якість підготовки фахівців і відповідає вимогам потенційних роботодавців (стекхолдерів).

Висновок

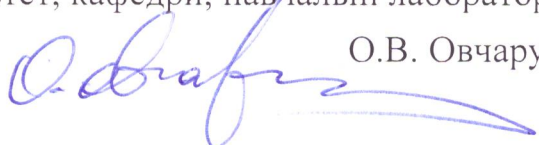
Експертною комісією встановлено, що зміст підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» в Університеті відповідає положенням Європейської кредитно-трансферної системи і Болонського процесу, чинному законодавству та державним стандартам вищої освіти. Освітньо-професійну програму «Агрономія» затверджено вченою радою університету. В освітньо-професійній програмі раціонально розподілено цикли дисциплін обов'язкові та вибіркові компоненти. Вони мають відношення до гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової та загально-професійної підготовки. Рівень практичної підготовки здобувачів вищої освіти забезпечує набуття умінь, навичок та компетенцій, відповідає вимогам організації освітнього процесу, послідовності засвоєння теоретичних курсів, і враховує особливості фаху, вимоги ринку праці до фахівців з агрономії першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Організація освітнього процесу в університеті, зокрема на кафедрі загального землеробства, здійснюється на рівні державних вимог до акредитації у сфері вищої освіти.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Центральноукраїнський національний технічний університет в організації освітнього процесу керується такими нормативно-правовими документами: Конституцією України; Законом України «Про освіту»; Законом України «Про вищу освіту»; Законом України «Про мови». В основу організації освітнього процесу у Центральноукраїнському національному технічному університеті покладено Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті, яке затверджено 30.10.2017 р. (протокол № 2) із внесеними змінами від 26.02.2018р. (протокол № 6), а також: Статутом ЦНТУ, наказами ректора, колективним договором, положеннями про факультет, кафедри, навчальні лабораторії, тощо.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

Організація освітнього процесу здійснюється структурними підрозділами університету (факультетами, кафедрами). Основним нормативним документом, що визначає організацію освітнього процесу в конкретному напрямі та обов'язки освітньої або кваліфікаційної підготовки є навчальний план. Основні завдання освітнього процесу полягають у підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» й включають: підготовку фахівців відповідно до потреб ринку праці; формування умінь й відповідних компетенцій у здобувачів вищої освіти; впровадження в освітній процес сучасних інформаційних технологій; створення умов для усебічного саморозвитку особистості.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань» від 29.04.2015 р. № 266, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII підготовка фахівців у галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» (20 «Аграрні науки та продовольство») напряму підготовки 6.090101 «Агрономія» та спеціальності 201 «Агрономія» проводиться на наступних рівнях: першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Експертною комісією констатовано, що організація освітнього процесу здійснюється кафедрою загального землеробства та деканатом факультету сільськогосподарського машинобудування відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» від 16.10.2009 р. № 943, «Положення про організацію навчального процесу у Центральноукраїнському національному технічному університеті», рекомендаційного листа МОН України «Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у ВНЗ» від 26.02.2010 року №1/9-119, Галузевих стандартів вищої освіти України.

Організаційні засади освітнього процесу на кафедрі загального землеробства регламентовано Положенням про факультет та кафедру, які затверджені на засіданні вченої ради Центральноукраїнського національного технічного університету від 24.04.2017 р., протокол № 8.

Освітня програма підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. №1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015р., методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2014 р.), проекту стандарту вищої освіти. Освітньо-професійну програму «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблено робочою групою кафедри загального землеробства, розглянуто на науково-методичній раді університету, вченій раді університету.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

У розробці освітньо-професійної програми використано методичні рекомендації «Розроблення освітніх програм» Національної академії педагогічних наук України».

На підставі освітньо-професійної програми розроблено навчальний план, яким визначено перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що ухвалюється вченою радою та затверджується ректором університету. Навчальний план для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» зі спеціальності 201 «Агрономія» затверджено вченою радою університету 25.04.2016 року протокол №8.

Навчально-методичні матеріали, які використовують в організації й провадженні освітньої діяльності, включають: освітньо-професійну програму; навчальний план; робочий навчальний план; програми навчальних дисциплін; робочі програми навчальних дисциплін; програми практик; засоби діагностики якості вищої освіти; методична документація для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін навчального плану.

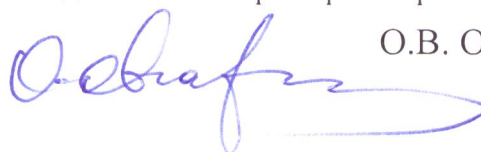
Професорсько-викладацьким складом кафедр до кожної навчальної дисципліни розроблено навчально-методичні комплекси, що містить нормативні та методичні документи, які визначають її зміст, методи і засоби формування у здобувачів вищої освіти відповідних знань і компетенцій, розвиток професійних умінь і навичок: навчальну програму курсу, робочу програму курсу, опорний конспект лекцій, плани занять, тестові завдання, тематику індивідуальних завдань, курсових робіт, методичні рекомендації щодо їхнього виконання, пакети комплексних контрольних робіт, методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи.

В освітньому процесі активно застосовано всі елементи дистанційного навчання через використання програми Moodle, що дозволяє здобувачам вищої освіти активно використовувати розробки науково-педагогічного колективу університету, у тому числі випускової кафедри, через мережу Internet. Такий підхід значно підвищує якість самостійної роботи, підготовки до практичних занять, контролю через тестування. Під час аудиторних занять науково-педагогічні працівники використовують елементи сучасних форм активізації навчальної діяльності: робота в малих групах, мозкова атака, кейси, міні-ділові ігри, вікторини, дискусії, випереджаюче навчання, а також каталоги електронної бібліотеки через мережу Internet та програмне забезпечення Moodle.

Розширюється обсяг використання програмного забезпечення для проведення занять, організації поточного і семестрового контролю за всіма кафедрами, які задіяні для підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми, що акредитується.

Широко використовуються навчально-контролюючі програми на ПЕОМ та комп'ютерна техніка під час проведення лабораторно-практичних занять із

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

професійних та спеціальних дисциплін. Зокрема, на кафедрі використовується за освітньо-професійною програмою спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 17 прикладних комп'ютерних програм. Слід відмітити високий рівень використання ПЕОМ при вивченні дисциплін «Інформаційні технології», «Геодезія з основами землевпорядкування», «Основи наукових досліджень», «Основи економічних теорій», «Менеджмент та маркетинг у с/г виробництві».

Організаційні засади освітнього процесу регламентовано Положенням про кафедру загального землеробства факультету сільськогосподарського машинобудування, яке затверджено на засіданні вченої ради Центральноукраїнського національного технічного університету від 24.04.2017 р., протокол № 8 та Положенням про лабораторію родючості ґрунтів Центральноукраїнського національного технічного університету затвердженого наказом від 10.04.2007 р. № 13-04.

Висновок

Експертною комісією встановлено, що організація освітнього процесу, самостійної роботи здобувачів вищої освіти, контролю їх знань, організація і порядок проведення практик, оформлення та видання методичних розробок, робота науково-педагогічних працівників – здійснюється відповідно до чинного законодавства. Методичні матеріали повністю забезпечують проведення практичних занять, містять завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, проведення комплексних контрольних робіт з усіх навчальних дисциплін та практик відповідно до навчального плану.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам щодо акредитації. Організація освітньої діяльності на кафедрі загального землеробства ЦНТУ відповідають освітнім стандартам.

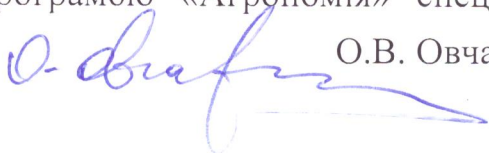
Експертна комісія констатує, що зміст підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» відповідає вимогам ОПП, що акредитується, і регламентується документами, затвердженими в установленому порядку.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

При формуванні кадрового складу викладачів, які здійснюють фахову підготовку з освітньо-професійної програми «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» за першим (бакалаврським) рівнем Центральноукраїнський національний технічний університет керується Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затвердженими Постановою Кабінету міністрів України від 10 травня 2018 р. №347.

Склад групи забезпечення підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

«Агрономія» щодо забезпечення освітнього процесу згідно навчального плану відповідає таким вимогам:

– частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, становить 100%, що перевищує норматив на 30%.

– частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора становить:

$3 / 10 * 100\% = 30\%$, що перевищує норматив на 10%.

Група забезпечення спеціальності 201 «Агрономія» складається з десяти науково-педагогічних працівників, для яких заклад освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої та фахової передвищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

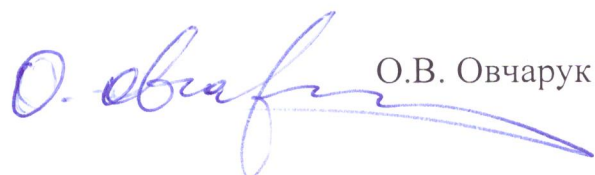
До складу групи забезпечення входять:

Мостіпан Микола Іванович – завідувач кафедри загального землеробства, заслужений працівник освіти України, кандидат біологічних наук (03.00.15 – генетика, тема: «Получение гаплоидов и дигаплоидов культурного ячменя путем скрещивания его с HORDEUM BULBOSUM»), диплом БЛ №022410 від 30.08.1989 р.), професор кафедри загального землеробства (атестат професора ЦНТУ №027, від 26.02.2018), доцент кафедри загального землеробства (02ДЦ №012620, від 15.06.2006 р.), закінчив Харківський сільськогосподарський інститут ім. В.В. Докучаєва, у 1982 р., спеціальність «Агрономія», вчений-агроном (диплом В-1 №539105, від 30.01.1982 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.1, 30.3, 30.8, 30.10, 30.14, 30.15, 30.16, 30.17.

Гізбуллін Наїль Гайфулович – професор кафедри загального землеробства, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент УААН за спеціальністю насінництво, доктор сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.05 – селекція та насіннізнавство, тема: «Научные основы повышения эффективности семеноводства сахарной свеклы» (СХ № 000449 від 17 грудня 1982 р.), професор за спеціальністю «селекція та насінництво» (ПР №017153 від 17 березня 1989 р.), закінчив Башкирський сільськогосподарський інститут у 1961 р., спеціальність «Агрономія» вчений-агроном (Г №235088 від 30.07.1961 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.2, 30.3, 30.4, 30.11, 30.15, 30.16, 30.17.

Топольний Федір Пилипович – професор кафедри загального землеробства, доктор біологічних наук за спеціальністю 03.00.18 - ґрунтознавство, тема: «Буроземы Украинских Карпат: особенности, генезис, кислотность и химическая мелиорации» (диплом ДТ №013381 від 20.03.1992 р.), професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства і меліорації (атестат ПР №000384 від 05.05.2001 р.). Закінчив Українську сільськогосподарську академію у 1970 р., спеціальність «Агрономія і ґрунтознавство», вчений агроном і ґрунтознавець (диплом Щ №112182 від 30.04.1970 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.1, 30.2, 30.3, 30.4, 30.8, 30.11, 30.16.

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

Кулик Галина Андріївна – доцент кафедри загального землеробства, кандидат сільськогосподарських наук, 1995 р. 06.00.09 – рослинництво, тема: «Підвищення ефективності передпосівної обробки насіння цукрових буряків захисно-стимулюючими речовинами» (диплом КН №009495 від 18.01.1996 р.), доцент кафедри загального землеробства (атестат ДЦ №002997 від 18.10.2001 р.). Закінчила Українську сільськогосподарську академію, 1989 р., спеціальність «Агрономія», вчений агроном (диплом РВ № 737447 від 31.03.1989 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.1, 30.8, 30.10, 30.13, 30.15, 30.17.

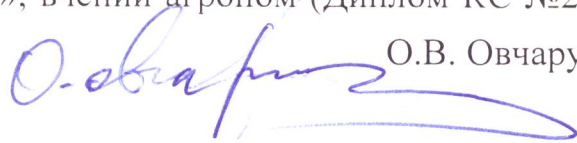
Сало Лариса Віталіївна – доцент кафедри загального землеробства, кандидат сільськогосподарських наук (диплом ДК №057061 від 10.02.2010 р.) за спеціальністю 06.01.04 – агрохімія, тема: «Фосфатний режим торфових низинних ґрунтів та ефективність фосфорних добрив під багаторічними травами», доцент кафедри загального землеробства (атестат 12ДЦ №035047 від 25.04.2013 р.). Закінчила Харківський сільськогосподарський інститут ім. В.В. Докучаєва в 1982 р. за спеціальністю «Агрохімія і ґрунтознавство», вчений агроном, агрохімік-ґрунтознавець (диплом КВ №663948 від 27.01.1984 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.5, 30.8, 30.13, 30.14, 30.15, 30.16.

Андрієнко Ольга Олександрівна – доцент кафедри загального землеробства, кандидат сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 - рослинництво, тема: «Комбіноване використання люцерни на корм та насіння в умовах північного Степу України» (диплом ДК №036561 від 12.10.2006 р.), старший науковий співробітник зі спеціальності Рослинництво (атестат АС №006878 від 27.05.2009 р.). Закінчила Дніпропетровський державний аграрний університет, 1999 р., спеціальність «Агрономія», вчений агроном (диплом НР №11812870, від 25.06.1999 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.1, 30.8, 30.13, 30.15, 30.16, 30.17.

Резніченко Віта Петрівна – доцент кафедри загального землеробства, кандидат сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 - рослинництво, тема: «Формування продуктивності козлятнику східного залежно від технологічних прийомів вирощування в північному Степу України» (диплом ДК № 057077 від 10.02.2010 р.), доцент кафедри загального землеробства (атестат 12ДЦ №041480 від 26.02.2013 р.). Закінчила Кіровоградський державний технічний університет, 2002 р., спеціальність «Екологія та охорона навколишнього середовища», інженер-еколог (диплом КС №21177663 від 30.06.2002 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.1, 30.2, 30.8, 30.9, 30.13, 30.15, 30.16.

Шепілова Тамара Петрівна – старший викладач кафедри загального землеробства, кандидат сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво, тема: «Формування високопродуктивних посівів сої під впливом агротехнічних прийомів в умовах Кіровоградської області» (диплом ДК №056634 від 18.11.2009 р.). Закінчила Кіровоградський державний технічний університет, 2003 р., спеціальність «Агрономія», вчений агроном (Диплом КС №22395088 від

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

26.06.2003 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.2, 30.8, 30.13, 30.15, 30.17.

Васильковська Катерина Вікторівна – старший викладач кафедри загального землеробства, кандидат технічних наук за спеціальністю 05.05.11 – Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва, тема: «Обґрунтування параметрів універсального пневмомеханічного висівного апарата точного висіву» (диплом ДК 023810 від 23.09.2014 р.). Закінчила Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування, 1998 р., спеціальність «Сільськогосподарські машини», інженер-механік (диплом КС №10574221 від 26.06.1998 р.), Кіровоградський державний технічний університет, 1999 р., спеціальність «Машини і обладнання для сільськогосподарського машинобудування, магістр (диплом КС №11341768 від 25.06.1999р.), Кіровоградський інститут регіонального управління економікою, 2004 р., спеціальність «Облік і аудит» (диплом КС №25269857 від 23.06.2004 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.1, 30.2, 30.3, 30.8, 30.12, 30.13, 30.15, 30.16, 30.17.

Ковальов Микола Миколайович – старший викладач кафедри загального землеробства, кандидат сільськогосподарських наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія, тема: «Зміна агроекологічних властивостей чорноземів типових та звичайних в результаті землеробського використання» (диплом ДК №013729 від 25.04.2013 р.). Закінчив Кіровоградський національний технічний університет, 2004 р., магістр з екології та охорони навколишнього середовища (диплом КС №25827741 від 30.08.2004 р.). Рівень наукової та професійної активності відповідає вимогам пп. 30.2, 30.9, 30.15, 30.16, 30.17.

Перевірка якісного складу експертною комісією відбувалася на підставі аналізу особистих карток кандидатів та докторів наук, яких залучено для реалізації освітньо-професійної програми «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. До освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою, що акредитується, залучено 34 висококваліфікованих працівників (з них 31 особа або 91,2% працюють за основним місцем роботи), які мають відповідні дипломи для якісного викладання дисциплін, з них 29 (85,3%) – з науковим ступенем (5 (17,2%) – доктори та 24 (82,8%) – кандидати наук). 22 науково-педагогічних працівників (64,7%) мають вчене звання, зокрема 6 (27,3%) – професори, 16 (72,7%) – доценти та старші наукові співробітники.

Лекційні курси загальної підготовки, професійної підготовки, та вибіркові дисципліни загальної і професійної підготовки освітньо-професійної програми «Агрономія» на 100% забезпечуються професорсько-викладацьким складом з науковими ступенями, які мають значний досвід науково-дослідницької роботи та передовий виробничий досвід. 100% науково-педагогічних працівників мають базову вищу освіту, що відповідає профілю дисциплін.

Отже, на 209 здобувачів освітньо-професійної програми «Агрономія» припадає 34 викладача із них 85,3% мають науковий ступінь або вчене звання, а

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора 27,3%.

Освіту, що відповідає профілю дисциплін, які викладаються здобувачам вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти мають 100% викладачів. Навантаження на одного викладача не перевищує 600 годин, а лекційних годин – не перевищує 200 годин на навчальних рік.

Науково-педагогічними працівниками підготовлено та опубліковано монографії, посібники і підручники, які затверджені вченою радою університету, у тому числі з грифом Міністерства освіти і науки України. Підготовлено навчальні посібники з навчальних дисциплін, які є професійно-орієнтованими у підготовці фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Випусковою кафедрою загального землеробства проводиться постійна робота з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Підготовку фахівців спеціальності 201 «Агрономія» здійснює кафедра загального землеробства.

Якісний склад науково-педагогічних працівників випускової кафедри загального землеробства, яка забезпечуватиме підготовку фахівців спеціальності 201 «Агрономія», налічує 18 осіб, серед яких 2 (11,1%) доктори наук, 12 (66,7%) кандидати наук і доценти, які в змозі забезпечити на високому рівні викладання дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки, вивчення яких передбачено навчальним планом. Завідувач кафедри кандидат біологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України Мостіпан Микола Іванович.

Усі науково-педагогічні працівники кафедри, які забезпечуватимуть освітній процес спеціальності 201 «Агрономія» пройшли підвищення кваліфікації відповідно до затвердженого плану та Положення про стажування викладачів вищих навчальних закладів на підприємствах, в організаціях, наукових установах та навчальних закладах.

Окрім обов'язкового одноразового стажування раз у 5 років першочерговими завданнями постійного підвищення кваліфікації викладачів на кафедрі є:

- проведення відкритих лекцій;
- взаємовідвідування занять викладачами кафедри із наступним їх обговоренням на засіданні кафедри;
- організація обміну досвідом на методичних, наукових та практичних семінарах, що проводяться як в межах кафедри, так і університету або у споріднених навчальних та наукових закладах;
- постійне вивчення сучасних досягнень науки та техніки на виставках та міжнародних конференціях.

Усі викладачі мають базову вищу освіту, ведуть наукові дослідження, підтримують зв'язок із виробництвом, займаються дорадництвом, що позитивно позначається на викладацькій діяльності.

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

Результати наукових досліджень викладачів кафедр представлено у наукових та навчально-методичних розробках, які в сукупності спрямовані на забезпечення високої якості освітнього процесу. Науково-педагогічними працівниками кафедри за останні п'ять років видано 5 монографії та навчальних посібників, опубліковано 214 наукових статей, одержано 6 деклараційних патенти на винаходи та корисні моделі, подано 6 заявок на винаходи.

Загалом професорсько-викладацький колектив і допоміжний персонал кафедри загального землеробства на високому професійному рівні, сумлінно виконує свої професійні обов'язки, проводить виховну роботу зі здобувачами вищої освіти, забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців з агрономії. На кафедрі працює постійно діючий методичний семінар для викладачів, на якому розглядаються питання вдосконалення освітнього процесу (зокрема використання інформаційних технологій у навчанні, застосування елементів дистанційного навчання під час викладання навчальних дисциплін, проведення проміжного й підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти, а також застосування в освітньому процесі елементів дуальної освіти).

Висновок

Експертною комісією констатовано, що науково-педагогічний колектив випускової кафедри загального землеробства та фактичні значення показників кадрового забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» з ліцензованим обсягом 70 осіб відповідають державним нормативам та вимогам забезпечення якості освіти.

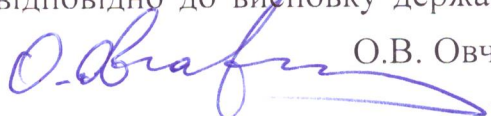
Експертна комісія констатує, що кількісні та якісні характеристики професорсько-викладацького складу кафедри загального землеробства, що забезпечують освітній процес підготовки бакалаврів відповідають акредитаційним вимогам.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Експертна комісія перевірила документи, що засвідчують право власності та право користування основними матеріально-технічними засобами Університету, а також санітарно-технічний паспорт наявних приміщень, і дійшла висновку, що вони відповідають вимогам до надання освітніх послуг у вищому навчальному закладі. В Університеті є достатня кількість аудиторій, лабораторій, навчальних площ, що в цілому забезпечує існуючий обсяг підготовки фахівців, активно здійснюється робота по суттєвому покращенню матеріально-технічної бази навчального процесу. Лабораторії, аудиторії та кабінети університету в достатній мірі оснащені необхідним обладнанням і приладами, матеріалами та відповідною документацією.

Стан будівель і споруд, в яких розміщені лабораторії та інші приміщення кафедри загального землеробства, відповідно до висновку державної санітарно-

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

епідеміологічної експертизи, дозволів управління Держгірпромнагляду по Кіровоградській області, Кіровоградського міського управління Головного управління Держпродспоживслужби в Кіровоградській області та Кіровоградського міського відділу ДСНС м. Кропивницький, відповідають вимогам діючого законодавства України, які регламентують порядок провадження освітньої діяльності.

Матеріально-технічна база університету дає можливість на належному рівні задовольнити вимоги щодо організації навчального процесу. Університет має на балансі 17 будівель, серед яких: сім навчальних корпусів загальною площею 33011 м²; чотири гуртожитки загальною площею 22405 м²; їдальні та буфети загальною площею 2091 м²; адміністративно-господарські будівлі загальною площею 3239 м²; гаражі та складські приміщення площею 555,9 м² тощо.

У ЦНТУ діють власні об'єкти соціальної інфраструктури, в тому числі: чотири гуртожитки, актові зали, студентський клуб, спортивні зали, 3 спортивних майданчики, медичний пункт, спортивно-оздоровчий табір тощо.

Навчальні корпуси, гуртожитки та інші будівлі утримуються у належному санітарно-технічному стані (у відповідності до санітарного паспорту університету). З цією метою, незважаючи на напружене фінансове становище університету, систематично проводиться поточний, вибірково та капітальний ремонт.

Гуртожитки Університету повністю забезпечені необхідним обладнанням, укомплектовані меблями та постільною білизною. В них обладнані лічильники обліку споживання холодної та гарячої води, теплової та електричної енергії.

Лабораторії, аудиторії та кабінети Університету в достатній мірі оснащені необхідним обладнанням і приладами, матеріалами та відповідною документацією.

Комп'ютерну мережу приєднано до інформаційної системи Internet. Здійснено комп'ютеризацію бібліотечного каталогу наукової бібліотеки з виходом у Internet, організовано роботу електронного залу бібліотеки.

Система забезпечення громадського харчування студентів складається з комплексної їдальні в Університеті на 200 посадкових місць та буфетів.

Для заняття студентів і співробітників Університету фізкультурою, а також для підвищення їх спортивної майстерності, в університеті діє 6 спортивних секцій. Команди університету, з цілого ряду різних видів спорту, є чемпіонами області і призерами чемпіонатів України; за останні 5 років підготовлено 3 майстри спорту міжнародного класу з боротьби, 8 майстрів спорту з бейсболу, 25 кандидатів у майстри спорту тощо.

Університет має 4 спортзали: спортивний зал для ігор, спортивний зал для боротьби, зал настільного тенісу, тренажерний зал тощо, та відкриті спортивні споруди: футбольне поле, гімнастичне містечко, спортмайданчики, волейбольну та баскетбольну площадки. У 2005 році в студентському містечку відкритий сучасний міні-стадіон європейського типу (із штучним покриттям площею 1008 м²) за сприяння Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту і

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

облдержадміністрації з посильною участю спонсорів - колишніх випускників Університету.

В Університеті створені умови для занять студентів в мистецьких студіях і гуртках, для організації культурно-масових заходів використовується актові зала на 600 посадкових місць. Для проведення вільного часу для студентів працює студентський молодіжний центр, який є постійним учасником КВК-концертів, фестивалів тощо.

У літній період в університеті працює спортивно-оздоровчий табір для студентів, викладачів та співробітників. Табір розташований у м. Світловодську на березі р. Дніпро, оснащений необхідними побутовими спорудами: спальними будинками, їдальнею, спортивними майданчиками.

Всі кафедри, що виконують навчальний процес, мають достатні за площею приміщення для професорсько-викладацького складу і навчально-допоміжного персоналу. Для забезпечення навчального процесу Центральнотраїнський національний технічний університет має в наявності достатню кількість потокових аудиторій, приміщень для проведення семінарських, практичних і лабораторних занять, комп'ютерних аудиторій тощо.

В п'яти навчально-лабораторних корпусах Університету облаштовано численні навчально-лабораторні приміщення. Більшість лекційних аудиторій навчально-лабораторних корпусів забезпечена комплексами технічних засобів, у тому числі в навчальному процесі задіяні мультимедійні проектори, графопроєктори, відеотехніка, персональні комп'ютери з периферійним обладнанням та інша апаратура. Викладачі кафедр у навчальному процесі активно застосовують технічні засоби навчання: студію TV, яка обладнана сучасною технікою та локальну університетську комп'ютерну мережу.

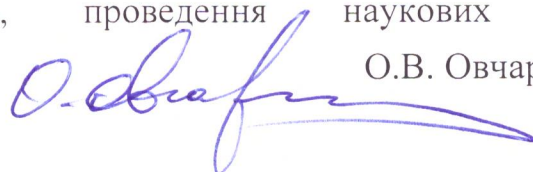
Інформаційно-обчислювальний центр ЦНТУ, наукові бібліотеки, редакційно-видавничий відділ, загальноуніверситетський центр електронних комунікацій із виходом у мережу Internet сприяють підготовці висококваліфікованих фахівців.

В організації освітнього процесу безпосередньо для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Агрономія» використовується навчально-матеріальна база ЦНТУ, яка розташована: навчальний корпус №1 площею 16106 м², навчальний корпус №2 площею 12650 м², навчальний корпус №3 площею 764 м², навчальний корпус №4 площею 1073 м², лабораторія ДВ3 площею 189 м², лабораторія камеральних досліджень площею 26 м², лабораторний корпус площею 627 м², інформаційно-обчислювальний центр площею 1609 м².

Площа, яка припадає на одного студента денної форми навчання, становить 3,88 м². У навчальному процесі використовуються 83 навчальні аудиторії, 97 лабораторій та 40 комп'ютерних класів.

Кафедра загального землеробства має лабораторії і аудиторії загальною площею 216 м². У підготовці фахівців спеціальності, що акредитується використовуються навчальні приміщення площею 2167,2 м². Для проведення лабораторно-практичних занять, проведення наукових досліджень

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

використовуються лабораторії Інституту сільського господарства Степу НААН, площа яких складає 155 м².

Санітарно-технічний стан приміщень випускаючої кафедри загального землеробства відповідає вимогам діючих норм і правил експлуатації. В них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим.

З метою забезпечення відповідності фахової підготовки бакалаврів за спеціальністю 201 «Агрономія» сучасному рівню кафедрою загального землеробства укладені договори на проведення семінарських та позааудиторних занять на регіональних представництвах зарубіжних та вітчизняних компаній «Агролан», «Стебне», «Імперія-Агро», «Торговий дім «Агроліга», «Агропромислова компанія ім. О.В. Гіталова», «Агроток», «Агроресурс», «Украгроком», «Головне управління агропромислового розвитку Кіровоградської облдержадміністрації», «Нібулон», «Байер», а також в Інституті сільського господарства Степу НААН. Так, в лабораторіях Інституту сільського господарства Степу НААН студенти знайомляться і поглиблено вивчають сучасні моделі вирощування сільськогосподарських культур, інноваційні розробки в галузі рослинництва, землеробства, механізації та аграрної економіки, які впроваджуються у виробництво.

З метою забезпечення практичного навчання та науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти, проведення наукових досліджень, в університеті, є дослідне поле площею 4,5 га та створено вегетаційний комплекс загальною площею 881,9 м², робота якого підпорядкована кафедрі загального землеробства ЦНТУ.

Матеріально-технічна база підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми, що акредитується, включає:

- обладнані кабінети і лабораторії з усіх фахових дисциплін з використанням можливостей надання здобувачам вищої освіти якісної освіти через застосування спеціального лабораторного обладнання;
- якісне комплексне методичне забезпечення, підготовлене для проведення освітньої діяльності та розкриття сутності всіх дисциплін за навчальним планом;
- технічне устаткування, приладова база, інструмент, що забезпечують виконання комплексу лабораторних і практичних занять, курсового проектування згідно навчальних планів;
- сучасне мультимедійне обладнання, яке надає можливість наочно відображати теоретичний матеріал та розкривати практичні аспекти виробничої та дослідницької діяльності фахівця з агрономії в різних галузях агропромислового комплексу;
- спеціалізовані лабораторії з ПЕОМ, які містять все необхідне обладнання та програмне забезпечення для викладання дисциплін та підвищення якості надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти.

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

Крім власної матеріально-технічної бази Університету для підготовки фахівців з агрономії у навчальному процесі інтенсивно використовуються матеріально-технічна база Інституту сільського господарства Степу НААН.

Всі комп'ютерні класи університету підключено до мережі Інтернет, що забезпечує доступ усіх учасників освітнього процесу до сучасних джерел інформації. Для забезпечення виконання навчальної програми спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти використовується 2 комп'ютерних класи і спеціалізованих лабораторій з ПЕОМ

Усі навчальні кабінети та лабораторії перебувають у робочому стані, мають необхідне обладнання, обслуговуються кваліфікованим навчально-технічним персоналом.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу в Університеті у повній мірі забезпечує виконання вимог навчальних планів і програм підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і відповідає санітарним нормам і ліцензійним умовам, а саме:

- забезпеченість навчальними лабораторіями та обладнанням, які є необхідними для виконання навчальних програм – 100%;
- забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком – 100%;
- забезпечення комп'ютерними робочими місцями на 100 здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним вимогам;
- забезпеченість пунктами харчування, спортивними залами, медпунктами та іншим відповідає чинним нормативам.

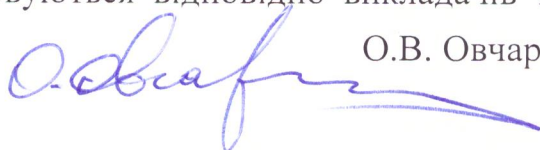
Технічні засоби навчання та наявні навчальні площі забезпечують проведення всіх видів занять за навчальним планом на сучасному рівні.

Соціальна інфраструктура Університету постійно розвивається. Умови для освітнього процесу здобувачів вищої освіти, а також для роботи науково-педагогічних працівників та обслуговуючого персоналу є добрими, і відповідають санітарним нормам і правилам.

Для створення належних умов роботи науково-педагогічних працівників та ефективного провадження навчально-виховного процесу підготовки фахівців при Центральноукраїнському національному технічному університеті створено розгалужену виробничу інфраструктуру для забезпечення соціально-побутових умов студентів, викладачів та співробітників:

- студенти, магістранти та аспіранти університету мешкають у чотирьох гуртожитках (загальною площею 22606,0 м²). Забезпеченість потреби студентів житлом складає 100%. Гуртожитки забезпечені необхідними меблями та інвентарем;
- на території університету працює заклад громадського харчування з філіями в навчальних корпусах та гуртожитках: їдальня площею 1805 м² на 200 місць, магазинами-буфетами тощо;
- при їдальні функціонує дискотек клуб «Старий грамофон», оснащений найсучаснішою апаратурою;
- медичне обслуговування забезпечують студентська поліклініка, міські поліклініки №1 та №5, де обслуговуються відповідно викладачів та студентів,

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

медичні та стоматологічні кабінети, розташовані в гуртожитках №2 та №3;

- університет має 4 спортзали: спортивний зал для ігор, спортивний зал для боротьби, зал настільного тенісу, тренажерний зал тощо, та відкриті спортивні споруди: футбольне поле, гімнастичне містечко, спортмайданчики, волейбольну та баскетбольну площадки;

- працюють гуртки з бейсболу, софтболу, футболу, боротьби;

- у літній період в університеті працює спортивно-оздоровчий табір для студентів, викладачів та співробітників. Табір розташований у м. Світловодську на березі р. Дніпро, оснащений необхідними побутовими спорудами: спальними будинками, їдальнею, спортивними майданчиками;

- для проведення вільного часу для студентів працює студентський молодіжний центр, який є постійним учасником КВК-концертів, фестивалів.

На рівні університету забезпечується вирішення питань із задоволення потреби у гуртожитку, матеріальної допомоги, підтримки студентів-сиріт, дітей шахтарів та учасників АТО.

Санітарний стан усіх приміщень, що забезпечують освітній процес – задовільний, їх експлуатація проводиться відповідно до встановлених норм. Наявність у всіх кабінетах, лабораторіях необхідного обладнання дає можливість проводити заняття згідно з робочими навчальними планами, що повною мірою забезпечує організацію освітнього процесу згідно з вимогами навчального плану і типових програм навчальних дисциплін із підготовки фахівців. Приміщення відповідають вимогам нормативних документів з охорони праці та правил пожежної безпеки.

Висновок

Експертиза наявного матеріально-технічного стану показала, що він відповідає потребам підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 «Агрономія», а також надає можливість ефективного проведення освітнього процесу та організації науково-дослідної роботи. Наявні приміщення (навчальні, адміністративні, службові, побутові, спортивні) університету відповідають санітарно-гігієнічним нормам, вимогам нормативних документів з охорони праці та правилам пожежної безпеки, державним будівельним нормам України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», що затверджені наказом Держкоммістобудування України від 27.06.1996 р №117 та чинним нормам з охорони праці. Здобувачі вищої освіти забезпечені підручниками, періодичними виданнями та довідковою літературою за фахом, в тому числі на електронних носіях, у повному обсязі. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу в університеті відповідає державним вимогам до акредитації у сфері вищої освіти.

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

7. Якість підготовки і використання випускників

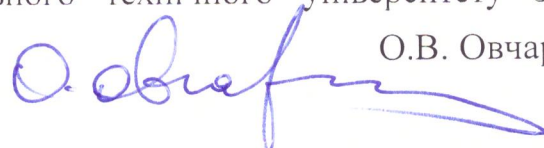
Якість вищої освіти – це сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, цілісну орієнтацію, соціальну спрямованість й зумовлює здатність задовольняти як особисті духовні, так і матеріальні потреби суспільства. Якість підготовки фахівців у Центральноукраїнському національному технічному університеті регламентована Положенням про організацію освітнього процесу у Центральноукраїнському національному технічному університеті, яке розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту» і затверджене вченою радою 30.10.2017 року протоколом № 2. Центральноукраїнський національний технічний університет зорієнтований на великий регіон з населенням більш, ніж 1,5 млн. осіб, який має стабільно високий попит на фахівців агрономічного спрямування.

Експертна комісія визначила, що у працевлаштуванні випускників існує широка варіативність робочих місць, які представлено у різних галузях і сферах агрономії. Основні позиції освітнього процесу ґрунтуються на підготовці фахівців та отримання ними відповідних компетенцій, як фахового, так і загального характеру: комплексне багаторівневе вирішення проблем; розвиток критичного мислення; розвиток креативності та формування власного бачення проблем; прийняття рішень; розвиток емоціонального інтелекту.

Зміст навчання вміщує теоретичне навчання, практичне навчання та проектування. Організація освітнього процесу спрямована на те, щоб майбутні випускники добре оволоділи теоретичними і практичними основами дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової, загально-професійної та практичної підготовки, набули практичні навички для подальшої роботи у реформованих аграрних підприємствах сучасного АПК. Для цього на факультеті сільськогосподарського машинобудування та випусковій кафедрі загального землеробства упродовж всього періоду навчання проводиться різнобічний систематичний контроль успішності здобувачів вищої освіти, зокрема з метою поліпшення якості підсумкового контролю проводиться поточна атестація успішності здобувачів вищої освіти. Організована система самостійної роботи науково-педагогічних працівників зі здобувачами вищої освіти, яка реалізується за рахунок надання індивідуальних завдань і консультацій, написання рефератів, виконанням домашніх контрольних робіт із окремих розділів курсу, рубіжного контролю, у системі дистанційного навчання Moodle. Всі студенти прикріплені та мають вільний доступ до неї.

Практичну підготовку фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» в університеті організовано на підставі «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року №93 та Інструкції про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженої Мінсільгосппродом України 17 грудня 1993 року та внутрішніх документів, зокрема Положенням про практичну підготовку студентів Центральноукраїнського національного технічного університету затвердженого

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

вченою Радою університету 27.03.2018 р. протокол № 7, Наскрізною програмою практик, яка розглянута й затверджена на засіданні кафедри загального землеробства 17.02.2015 р. протокол № 9 та 30.10.2017 р. протокол № 3.

Практична підготовка фахівців передбачає безперервність та наступність виробничо-практичного навчання під час отримання випускниками закладів вищої освіти кваліфікації бакалавр з агрономії, що представлено у наскрізних програмах практик.

Матеріали щодо методичного забезпечення практичної підготовки зберігаються на кафедрі, у бібліотеці університету, в електронній бібліотеці, в електронних кейсах, у системі Moodle, що надає можливість мати високий рівень мобільності усім учасникам освітнього процесу.

Практична підготовка проводиться в інституті сільського господарства Степу НААН, у базових підприємствах Кіровоградської та інших областях центрального регіону країни (профільні сільськогосподарські підприємства, бюджетні установи і організації, районні та обласні управління при адміністраціях).

В освітньому процесі широко використовується мультимедійне й інтерактивне обладнання, що дозволяє підвищити якість підготовки фахівців. Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Агрономія» із спеціальності 201 «Агрономія» мають можливість проходити практичну підготовку й стажування за кордоном у межах академічної мобільності.

Організація освітнього процесу, самостійної роботи здобувачів вищої освіти, контролю знань, організація і порядок проведення всіх видів практик здійснюються відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України, положення про практики у Центральноукраїнському національному технічному університеті та наскрізної програми практик для студентів спеціальності 201 – Агрономія.

На кафедрі загального землеробства широко використовуються можливості залучення фахівців з виробництва для проведення занять, у тому числі занять в умовах виробництва. Під час практичної підготовки здобувачів й набуття ними фахових компетенцій використовуються елементи дуальної освіти.

Під час перевірки відповідності звіту щодо самоаналізу фактичного стану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 «Агрономія» експертною комісією встановлено, що самоаналіз проведено відповідно до вимог Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах. У документації деканату факультету сільськогосподарського машинобудування та кафедри загального землеробства є всі первинні документи, контрольні роботи, відомості оцінок та акти проведених робіт самоаналізу. Рівень теоретичної підготовки було перевірено з використанням підготовлених і затверджених у встановленому порядку комплексних контрольних робіт. Аналіз успішності та якості навчання здобувачів вищої освіти засвідчує, що отримані показники відповідають акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

Проаналізовано результати попередніх заліково-екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти 3 курсу за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

1. Дисципліни циклу професійної підготовки: абсолютна успішність – 100%; якість успішності – 75,0%; середній бал 3,88.

2. Дисципліни циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки: абсолютна успішність – 100%; якість успішності – 75,0%; середній бал – 3,88.

У цілому за результатами успішності заліково-екзаменаційної сесії за освітнім рівнем «бакалавр» – абсолютна успішність 100%, якість успішності – 75,0%, середній бал – 3,88.

Проаналізовано результати виконання та захисту звітів з практичної підготовки здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

1. Виконання та захист звітів про проходження практики: абсолютна успішність – 100%; якість успішності – 56,3%; середній бал – 3,63.

Експертною комісією визначено, що комплексні контрольні роботи проводилися відповідно до затвердженого графіку проведення комплексних контрольних робіт. За результатами контрольних зрізів рівня знань здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» під час самоаналізу отримано такі показники:

1. Дисципліни з циклу загальної підготовки:
– абсолютна успішність – 100%, якість успішності – 75,0%, середній бал – 3,75;

2. Дисципліни циклу професійної підготовки:
– абсолютна успішність – 100,0%; якість успішності – 75,0%; середній бал – 4,00.

3. Дисципліни циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки:
– абсолютна успішність – 100,0%; якість успішності – 75,0%; середній бал – 3,75.

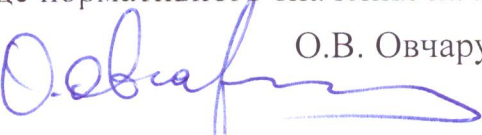
У цілому за результатами виконання ККР (самоаналізу) за освітнім рівнем «бакалавр» – абсолютна успішність 100,0%, якість успішності – 75,0%, середній бал – 3,83.

Відомості з оцінками, які одержали здобувачі вищої освіти, зберігаються в деканаті факультету сільськогосподарського машинобудування та їх копії на кафедрі загального землеробства. Порівняння цих показників зі встановленим рівнем вимог щодо акредитації відповідають встановленим нормативам.

Під час роботи експертної комісії було проведено комплексні контрольні роботи відповідно до затвердженого графіку проведення комплексних контрольних робіт. За результатами контрольних замірів рівня знань здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» під час проведення акредитаційної експертизи отримано такі показники (табл. 4; табл. 5):

1. З циклу дисциплін загальної підготовки:
  - абсолютна успішність – 100%, що вище нормативного значення на 10%;
  - якість успішності – 75,0 %, що вище нормативного значення на 25%;

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

- середній бал – 71,0, відхилення від самоаналізу на 2,8 пункти.
- 2.3 циклу дисциплін професійної підготовки:
  - абсолютна успішність – 100%, що вище нормативного значення на 10%;
  - якість успішності – 75,0 %, що вище нормативного значення на 25%;
  - середній бал – 75,0, відхилення від самоаналізу на 1,3 пункти.
- 3.3 циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки:
  - абсолютна успішність – 100%, що вище нормативного значення на 10%;
  - якість успішності – 75,0%, що вище нормативного значення на 25%;
  - середній бал – 75,0, відхилення від самоаналізу на 2,5 пунктів.

Відхилення між показниками абсолютної успішності та якості навчання під час проведення самоаналізу та акредитаційної експертизи відсутні, середній бал успішності має відхилення 2,2 пункти.

Випускники спеціальності 201«Агрономія» Центральноукраїнського національного технічного університету є фахівцями, які кваліфіковано розв'язують поставлені завдання, більшість з них мають організаторські здібності, вміння займатися науковими дослідженнями, рівень їх підготовки відповідає вимогам сучасного аграрного виробництва.

Висновок

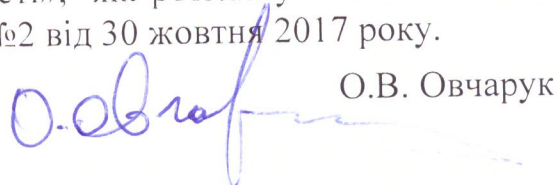
Експертною комісією встановлено, що якість підготовки і рівень знань фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 «Агрономія» у Центральноукраїнському національному технічному університеті відповідає існуючим вимогам ринку праці. Результати виконання ККР під час проведення самоаналізу та у період акредитаційної експертизи вказують на належний рівень підготовки здобувачів вищої освіти та відповідають державним вимогам з акредитації.

Організація освітнього процесу в університеті направлена на якісну підготовку фахівців й здійснюється на рівні державних вимог до акредитації підготовки бакалаврів.

8. Система забезпечення якості вищої освіти

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1557-VII розділу 5 ст. 16 п.2 – «Система забезпечення якості вищої освіти» та Постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2014 р. №507 «Про внесення змін до Положення про акредитацію у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» в Університеті розроблено внутрішню систему якості освітньої діяльності викладено у «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральноукраїнському національному технічному університеті», які розглянуті та схвалені на засіданні вченої ради Університету, протокол №2 від 30 жовтня 2017 року.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

**Результати виконання комплексних контрольних робіт (акредитаційна експертиза)
здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності
201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського національного технічного університету**

Назва дисципліни	Група	Кількість студентів	Виконували		З них одержали оцінки						Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал		
			ККР	осіб	%	Відмінно		Добре		Задовільно				Незадовільно	
						осіб	%	осіб	%	осіб					%
3 циклу дисциплін загальної підготовки															
Філософія	АГ-16-ЗСК	4	4	100	-	-	3	75,0	1	25,0	-	-	100	75,0	71,0 (3,75)
Разом по циклу		4	4	100	-	-	3	75,0	1	25,0	-	-	100	75,0	71,0 (3,75)
3 циклу дисциплін професійної підготовки															
Агрофармакологія	АГ-16-ЗСК	4	4	100	1	25,0	2	50,0	1	25,0	-	-	100	75,0	75,0 (4,0)
Разом по циклу		4	4	100	1	25,0	2	50,0	1	25,0	-	-	100	75,0	75,0 (4,0)
3 циклу вибірових дисциплін професійної підготовки															
Організація сільськогосподарського виробництва	АГ-16-ЗСК	4	4	100	-	-	3	75,0	1	25,0	-	-	100	75,0	72,5 (3,75)
Разом по циклу		4	4	100	-	-	3	75,0	1	25,0	-	-	100	75,0	72,5 (3,75)
Разом по дисциплінах		12	12	100	1	8,3	8	66,7	3	25,0	-	-	100	75,0	72,8 (3,83)

Голова експертної комісії О.В. Овчарук
Член експертної комісії О.О. Мицик

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

**Порівняльна таблиця
результатів виконання ККР при проведенні самоаналізу та акредитаційної експертизи
здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія»
зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського національного технічного університету**

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Результати виконання ККР у період проведення самоаналізу			Кількість здобу- вачів вищої освіти, осіб	Результати виконання ККР у період проведення акредитаційної експертизи			Відхилення результатів порівняно з самоаналізом, + / -					
		Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал		Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал	Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал			
3 циклу дисциплін загальної підготовки														
Філософія	АГ-16-ЗСК	100	75,0	73,8	4	100	75,0	75,0	0,0	0,0	71,0	0,0	0,0	-2,8
Всього за циклом		100	75,0	73,8	4	100	75,0	75,0	0,0	0,0	71,0	0,0	0,0	-2,8
3 циклу дисциплін професійної підготовки														
Агрофармакологія	АГ-16-ЗСК	100	75,0	76,3	4	100	75,0	75,0	0,0	0,0	75,0	0,0	0,0	-1,3
Всього за циклом		100	75,0	76,3	4	100	75,0	75,0	0,0	0,0	75,0	0,0	0,0	-1,3
3 циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки														
Організація сільськогосподар- ського виробництва	АГ-16-ЗСК	100	75,0	75,0	4	100	75,0	75,0	0,0	0,0	72,5	0,0	0,0	-2,5
Всього за циклом		100	75,0	75,0	4	100	75,0	75,0	0,0	0,0	72,5	0,0	0,0	-2,5
Разом по дисциплінах	12	100	75,0	75,0	12	100	75,0	75,0	0,0	0,0	72,8	0,0	0,0	-2,2

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

9. Висновки експертної комісії

На підставі проведеної експертизи щодо діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» зі спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти комісія відзначає, що:

1. Зміст підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти повністю відповідає освітньо-професійній програмі «Агрономія», яка затверджена вченою Радою університету 25.04.2016 р. протокол №8.

2. Робота кафедри загального землеробства з підготовки фахівців, організація освітнього процесу та його навчально-методичне забезпечення відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. На кафедрі систематично розглядають та впроваджують у освітній процес напрями з вдосконалення змісту підготовки фахівців, методичного забезпечення. Застосовують засади академічної мобільності та дуальної освіти, що дозволяє поєднувати освітні, наукові й виробничі компетенції у підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3. Кадрове забезпечення освітнього процесу відповідає встановленим вимогам. Проводиться систематичне підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, у тому числі міжнародне стажування. Науково-педагогічні працівники постійно підвищують рівень знань іноземних мов.

4. Освітній процес забезпечено необхідним аудиторним фондом, що відповідає санітарним нормам, вимогам з охорони праці, правилам пожежної безпеки. Рівень матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу відповідає сучасним потребам.

5. Здобувачі вищої освіти під час виконання ККР продемонстрували достатній рівень теоретичної та практичної підготовки, що свідчить про їхню готовність до вирішення професійних завдань.

З метою вдосконалення освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Агрономія», що акредитується експертна комісія висловлює такі зауваження і пропозиції, які не впливають на позитивний висновок:

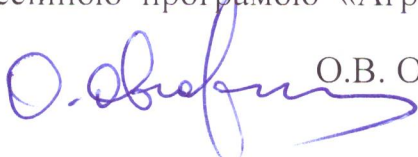
- активізувати роботу науково-педагогічних працівників щодо удосконалення навчальних програм, підготовки підручників і навчальних посібників, а також подання до друку наукових публікацій у міжнародних фахових виданнях в тому числі наукометричних;

- підвищити рівень академічної мобільності учасників освітнього процесу;

- продовжити роботу з підвищення практичного рівня підготовки здобувачів освітньо-професійної програми «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти через залучення фахівців з виробництва (проведення відкритих лекцій, практичних занять, круглих столів, семінарів, днів практичної підготовки) та впровадження елементів дуальної освіти.

Проведена акредитаційна експертиза дає підстави комісії зробити висновок, що Центральноукраїнський національний технічний університет може бути акредитований за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності

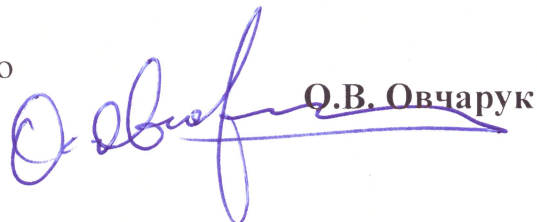
Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти з ліцензованим обсягом прийому 70 осіб.

Голова експертної комісії:

професор кафедри екології та агрономії
Тернопільського національного економічного
університету, доктор сільськогосподарських
наук, голова комісії

 О.В. Овчарук

Член експертної комісії:

декан агрономічного факультету Дніпровського
державного аграрно-економічного університету,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент

О.О. Мицик

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Центральноукраїнського
національного технічного університету
доктор технічних наук, професор

М.І. Черновол

«22» травня 2019 р.

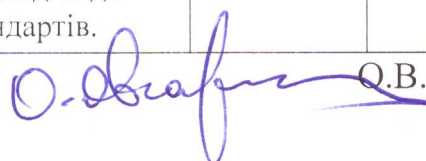
Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

**Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог
щодо матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного
забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти**

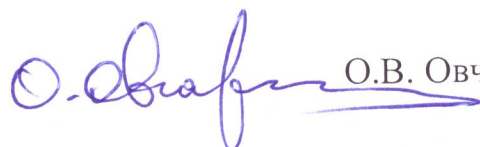
Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність у закладі освіти кафедри, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти.	+	+	відхилення немає
2. Наявність науково-педагогічних та наукових працівників, які здійснюють освітній процес та мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки, рівень наукової та професійної активності яких засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов.	100%	100%	відхилення немає
3. Наявність групи забезпечення спеціальності, яка складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять (входили) до жодної групи забезпечення такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі.	+	+	відхилення немає
3.1. Частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання.	60%	100%	+40%
3.2. Частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора.	20%	30 %	+10%
3.3. Кількість членів групи забезпечення.	1 член групи / 30 здобувачів	10 викладачів / 209 здобувачів	відхилення немає
4. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними (науковими) працівниками та наказів про прийняття їх на роботу.	+	+	відхилення немає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу.	2,4 м ² / 1 здобувач	15289 м ² / 3940 здоб. = 3,88 м ²	+ 1,48 м ²
2. Доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівлі, навчальних класів (груп) та іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів.	+	+	відхилення немає

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

3. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями /враховуючи комп'ютерну техніку із строком експлуатації не більше восьми років/, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, що необхідні для виконання освітніх програм.	+	12,6 комп. на 100 студентів прив. конт.	відхилення немає
4. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням.	30%	44,7%	+14,7%
5. Забезпеченість гуртожитком.	100%	100%	відхилення немає
6. Наявність інформаційного забезпечення: 1) вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці закладу освіти (у тому числі в електронному вигляді); 2) доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти); 3) офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація);	не менше шести різних найменувань + +	8 різних найменувань + http://www.kntu.kr.ua/	відхилення немає
7. Наявність соціально-побутової інфраструктури: 1) бібліотеки, у тому числі читальної зали; 2) медичного пункту, 3) пунктів харчування, 4) актової чи концертної зали, 5) спортивної зали, стадіону та/або спортивних майданчиків.	+ + + + + +	+ + + + + +	відхилення немає

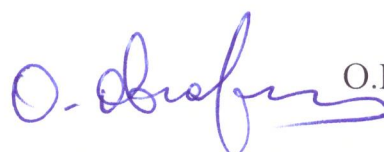
Голова експертної комісії

 O.V. Овчарук

<p>8. Наявність навчально-методичного забезпечення:</p> <p>1) усіх затверджених в установленому порядку освітньо-професійних програм, навчальних планів, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;</p> <p>2) робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчальних планів, які включають: програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу (основну, допоміжну), інформаційні ресурси в Інтернеті;</p> <p>3) програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми;</p> <p>4) методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.</p>	+	+	відхилення немає
--	---	---	------------------

Голова експертної комісії

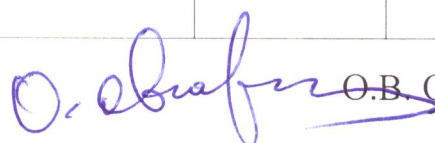

О.В. Овчарук

Таблиця відповідності державним вимогам щодо якісних характеристик підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Агрономія» із спеціальності 201 «Агрономія» у Центральнорукраїнському національному технічному університеті

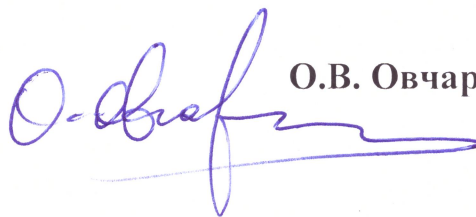
Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника під час проведення акредитаційної експертизи	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відхилення немає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відхилення немає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відхилення немає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу дисциплін загальної підготовки			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	75	+25
2.2. Рівень знань студентів з циклу дисциплін професійної підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	75	+25
2.3. Рівень знань студентів з циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	75	+25
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відхилення немає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відхилення немає

Голова експертної комісії

 О.В. Овчарук

Голова експертної комісії:

професор кафедри екології та агрономії
Тернопільського національного економічного
університету, доктор сільськогосподарських
наук, голова комісії

О.В. Овчарук**Член експертної комісії:**

декан агрономічного факультету Дніпровського
державного аграрно-економічного університету,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент

О.О. Мицик**«З експертними висновками ознайомлений»**

Ректор Центральноукраїнського
національного технічного університету
доктор технічних наук, професор

М.І. Черновол

«22» травня 2019 р.

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЦНТУ

М.І. Черновол

«20» травня 2019 р.

Графік проведення комплексних контрольних робіт студентами за освітньо-професійною програмою 201 «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Центральноукраїнському національному технічному університеті (у період з 20 по 22 травня 2019 року)

Назва дисципліни	Група	Курс	Дата	Час проведення	Аудиторія	Викладач	Прізвище експерта
<i>цикл дисциплін загальної підготовки</i>							
1. Філософія	АГ-16-ЗСК	IV	20.05.19	8.30-9.50	ЛБК 1 (кафедра загального землеробства)	д.ф.н. проф. Скловський І.З.	Мишик О.О.
<i>цикл дисциплін професійної підготовки</i>							
2. Агрофармакологія	АГ-16-ЗСК	IV	21.05.19	8.30-9.50	ЛБК 1 (кафедра загального землеробства)	к. с.-г. н., доцент Андрієнко О.О.	Овчарук О.В.
<i>цикл вибіркових дисциплін професійної підготовки</i>							
3. Організація сільськогосподарського виробництва	АГ-16-ЗСК	IV	22.05.19	8.30-9.50	ЛБК 1 (кафедра загального землеробства)	к. т. н., ст. викладач Васильковська К.В.	Мишик О.О.

Голова експертної комісії

О.В.Овчарук

Голова експертної комісії

О.В. Овчарук